

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Florescu Eugeniu xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.03.2021 – 27.04.2021;

Instanța de apel: 18.05.2021 – 29.06.2021;

Instanța de recurs: 09.09.2021 – 12.05.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 aprilie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Florescu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la Florescu Eugeniu în beneficiul statului suma de 23,24 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Florescu Eugeniu, la data de 05 martie 2021, aproximativ la ora 23.30, nedeținând permis de conducere, a condus automobilul de model „Seat Ibiza” cu numărul de înmatriculare xxxx, pe strada satului Burlacu, raionul Cahul, în stare de ebrietate alcoolică, prin ce a încălcat cerințele art.14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căruia, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, fiind supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager”, a fost stabilită concentrația de alcool în aerul expirat la Florescu Eugeniu Sergiu de 0,85 mg/l, care în conformitate cu prevederile art.134¹² Cod penal, se atestă ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Acțiunile inculpatului Florescu Eugeniu au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni săvârșite de către o persoană

care nu deține permis de conducere.

3. Avocatul Negoită Valeriu în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Florescu Eugeniu, prin aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 140 ore.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență principiilor de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 Cod penal, astfel că la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite, din care motiv consideră că urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 iunie 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Florescu Eugeniu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în urma analizei materialelor cauzei, în raport cu normele relevante la caz, a constatat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentii, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Florescu Eugeniu în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea aspră în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpat.

În contextul dat, instanța de apel ținând cont de prevederile art.art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare prin prisma prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care nu se află la evidența medicului psihiatru, a recunoscut vina incriminată, cauza penală fiind examinată în procedura simplificată în ordinea art.364¹ Cod de procedură penală, a conchis că prima instanță prematur a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță eronat a indicat că inculpatul Florescu Eugeniu anterior a fost judecat pentru săvârșirea unor fapte similare.

Or, la materialele cauzei penale nu a fost prezentată nici o sentință judecătorească definitivă și irevocabilă, care ar demonstra faptul condamnării anterioare a inculpatului pentru săvârșirea unor fapte penale similare.

Astfel, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, precum și caracteristica pozitivă eliberată de către administrația publică locală, ceea ce urmează să fie luată în considerație la individualizarea pedepsei penale, a considerat că în privința inculpatului Florescu Eugeniu, poate fi aplicată o pedeapsă penală mai blândă decât închisoarea, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care va fi în stare să asigure realizarea scopului prevăzut de pedeapsa penală.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de către partea apărării precum că prima instanță nu a apreciat ca circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției, reținând că în urma judecării cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul Florescu Eugeniu a beneficiat de reducerea cu o treime a limitelor din pedeapsa cu închisoare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, declară recurs ordinar prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, deoarece apelul părții apărării a fost greșit admis.

În argumentarea recursului acuzarea menționează că, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Florescu Eugeniu, în vederea corectării, reeducării ultimului, instanța de apel i-a stabilit o pedeapsă prea blândă, aplicând sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Având în susținere prevederile art.art.61, 75 Cod penal, acuzatorul de stat indică, că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Florescu Eugeniu instanța de apel nu au ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, considerând eronat că corectarea lui Florescu Eugeniu este posibilă fără izolare de societate, în conformitate cu cerințele art.art.75-78 Cod penal.

În opinia acuzării, argumentele invocate de către instanța de apel precum că inculpatul se poate corecta fără executarea pedepsei, este absolut nefondată, deoarece inculpatul a comis infracțiunea fiind la volanul automobilului în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și în lipsa permisului de conducere.

În concluzie, acuzarea consideră că instanța de apel greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de drept, pripit ajungând la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea față de inculpat a sancțiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că partea acuzării invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Florescu Eugeniu, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs nu a fost motivat de către acuzare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei contestate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal.

Conform art.7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de

gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel corect a conchis, că vinovăția inculpatului Florescu Eugeniu este pe deplin dovedită și acțiunile lui just au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, care prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an, iar potrivit art.16 Cod penal, infracțiunea nominalizată face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că lui Florescu Eugeniu urmează să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limitele sancțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, pe un termen de 160 ore.

Totodată, reținând faptul că inculpatul Florescu Eugeniu a săvârșit o infracțiune ușoară, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea acestuia e posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea în privința lui Florescu Eugeniu a pedepsei penale mai blânde decât închisoarea, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care va fi în stare să asigure realizarea scopului prevăzut de pedeapsa penală.

Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel a indicat motivele condamnării cu muncă neremunerată în folosul comunității, argumentând corect și complet respectiva soluție prin prisma gradului de calificare a infracțiunii, pedepsei prevăzute de sancțiunea art.264¹ alin.(4) Cod penal, procedura de examinare prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală care a influențat reducerea limitelor de pedeapsă precum și a personalității inculpatului Florescu Eugeniu și atitudinii acestuia față de fapta comisă.

Așadar, raționamentul de aplicare a pedepsei penale mai blânde decât închisoarea, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

În contextul circumstanțelor evidențiate, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a-i stabili inculpatului Florescu Eugeniu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, întrucât în acest caz scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul aplicării a pedepsei penale mai blânde decât închisoarea, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, corect ajungând la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului Florescu Eugeniu este posibilă fără izolarea acestuia de societate și va atinge scopul restabilirii echității sociale.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței

de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Florescu Eugeniu xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie